

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Т.Л.КОЖУШКІНА

Україна, м.Дніпропетровськ, Дніпропетровський транспортно-економічний коледж

У сучасних умовах до системи вищої освіти висуваються досить високі вимоги: вона повинна готувати фахівців до життя і діяльності в широкому, динамічному, мінливому світі, де перед людиною постійно виникають нестандартні завдання, вирішення яких передбачає наявність умінь і навичок будувати і аналізувати власні дії. Одним із актуальних завдань системи вищої освіти є підготовка конкурентноспроможних фахівців, які відзначатимуться прагненням до вдосконалення в інформаційно-технологічному просторі на основі інноваційності. Тому впровадження сучасних інформаційних технологій у життя людини призвело до розвитку інноваційних процесів в освітянській сфері.

Результати, які отримують викладачі, запровадивши інноваційні технології в навчально-виховний процес, слід віднести до формування у студентів наступних якостей:

- колективне партнерство та колективну відповідальність щодо вирішення глобальних проблем сучасності, побудова освіти партнерства та взаєморозуміння;
- визнання стану духовності підростаючого покоління, могутнім чинником впливу на економічний, науковий, оборонний потенціал держави;
- орієнтацію на створення гуманного, рівноправного та уважного до проблем людини суспільства на основі формування освітніми засобами таких індивідуальних якостей, як самостійність, свобода, відповідальність, ініціативність, творчість тощо.

Педагог у традиційній системі освіти, як правило, виступає у ролі лише простого виконавця, тобто він діє за принципом «веду студента за руку». Інноваційні технології навчання будуть висувати нові вимоги і щодо студентів, і щодо викладачів.

Інновація у навчальному процесі – це творчий пошук оригінальних, нестандартних рішень педагогічних проблем. [4]

Більшість викладачів навчальних закладів впроваджують ділові, рольові ігри, ситуативні задачі, використовують інтерактивні методи навчання і частіше за все це втілюється у так звані нестандартні заняття. Тобто діють за принципом «навчання через діяльність».

У навчальних закладах також застосовуються технології колективно-групового навчання, верхівкою яких є інтегровані заняття, при проведенні яких формуються особистісно-комунікаційні, професійні навички та творчий підхід до оволодіння знаннями.

На сьогодні, актуальним є впровадження у викладацьку діяльність методу case study та комп'ютерні симуляції (навчальні ділові ігри, побудовані на базі спеціального програмного забезпечення). Якщо case study — це метод навчання на основі аналізу реальної ситуації, то комп'ютерні симуляції є фактично динамічними кейсами, в яких ситуація не фіксується, а кожного разу моделюється викладачем. [5] Найбільш поширеним у застосуванні методом є навчальні ігри. Гра – це спосіб практичного освоєння суспільно-економічних дисциплін. За допомогою ігор можна змодельовати реальні процеси, які відбуваються в економіці. Основна перевага навчальних ігор – можливість застосування теоретичних знань на практиці. Безсумнівно ефективними є рольові ігри, оскільки студент має змогу самостійно розкрити суть конкретної ролі.

Прикладом застосування методів навчання через діяльність можна назвати ділову гру, «Конкурс бізнес планів» з дисципліни суспільно-економічних дисциплін, математичну гру у формі «брейн-рингу.

„Мозковий штурм” – ефективний метод колективного обговорення, пошук рішень у процесі спільного висловлення думок. Цей принцип дає можливість за короткий час висловитись великій кількості студентів, що є передумовою вироблення найбільш розумного рішення. [3]

Методика проведення цього виду активної роботи полягає у наступному:

1. Викладач ставить завдання і розповідає про правила його виконання.

Мета „штурму” – запропонувати найбільшу кількість варіантів виконання завдання.

Поради: примусьте працювати свою увагу, не відкидаючи навіть ті ідеї, які суперечать загальноприйнятій думці; не давайте оцінку і не робіть підсумки одразу.

2. Згруповані учасники „мозкового штурму” розвивають ідеї, відбирають ті, які допомагають знайти відповіді, знаходять спільне рішення.
3. Ведучий, як правило викладач, підбиває підсумки дискусії.

„Мозковий штурм” – ефективний шлях здійснення свободи слова, свідомого засвоєння знань.

Доцільно впроваджувати систему дистанційного навчання, створивши, наприклад, відеопрактикум з дисципліни «Фізична і колоїдна хімія». Відеопрактикуми

містять відеофільми, що ілюструють виконання лабораторних робіт. Вони можуть бути розміщені на сайті навчального закладу і використовуватися для самостійної підготовки до лабораторних робіт студентами денної та заочної форм навчання.

Актуальними у навчальному процесі сьогодні є також і бінарні заняття. Бінарне заняття – це навчальне заняття, побудоване на тісних між предметних зв'язках, яке проводиться спільно двома викладачами відповідних дисциплін [1]. Сутність бінарних занять полягає в тому, що створюється багатогранний зв'язок між окремими дисциплінами навчального процесу. Переваги:

- професійні знання майбутніх фахівців формуються в комплексі;
- форма проведення захоплююча і нестандартна; використання різних видів діяльності дає можливість студентам підтримувати увагу на високому рівні;
- підвищують потенціал студентів, ведуть до осмислення і знаходженню причинно-наслідкових зв'язків, до розвитку логіки, мислення;
- дають можливість самореалізації у творчому процесі викладачу і студенту.

Інтегровані бінарні заняття можна проводити з хімії та фізики; історії та основ економічних знань т.ін.

Виховувати нинішніх студентів не можна старими методами. Ситуація, що склалася в нашому суспільстві, породжує у молоді, з одного боку, інфантилізм і утриманство, скепсис, цинізм, розчарування, невіру у власні сили, і у той же час – завищену самооцінку, небажання починати з малого, готуватися до навчання впродовж всього життя. Таким чином, викладач повинен знаходитися у постійному пошуку удосконалення прийомів і методів навчання, що сприяє досягненню спільної мети: підготувати кваліфікованих фахівців, конкурентно-спроможних на ринку праці, здатних, до компетентної, відповідальної й ефективної діяльності.

Література:

1. Бінарні заняття [Електронний ресурс] / О.Ю. Красик. Режим доступу: oles.at.ua/statti/binarni_uroki.doc
2. Інтегровані уроки як вид нестандартної організаційної форми навчання української мови [Електронний ресурс] / Ірина Кучеренко. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/umlsh/2011_3/
3. Арутюнов Ю.С., Дера В.Г. Деловая игра „Мозговая атака”: Методическое пособие. – М., 1990.
4. Підласий І. Педагогічні інновації / І. Підласий, А. Підласий // Рідна школа. – 1998. – №12. – С. 3-17.
5. Буркова, Л. Ключ до управління: Класифікація педагогічних інновацій як елемент механізму керування інноваційним процесом в освіті / Л. Буркова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – №1. – С. 31–37.

Надійшла до редакції 9.10.2013 року.